

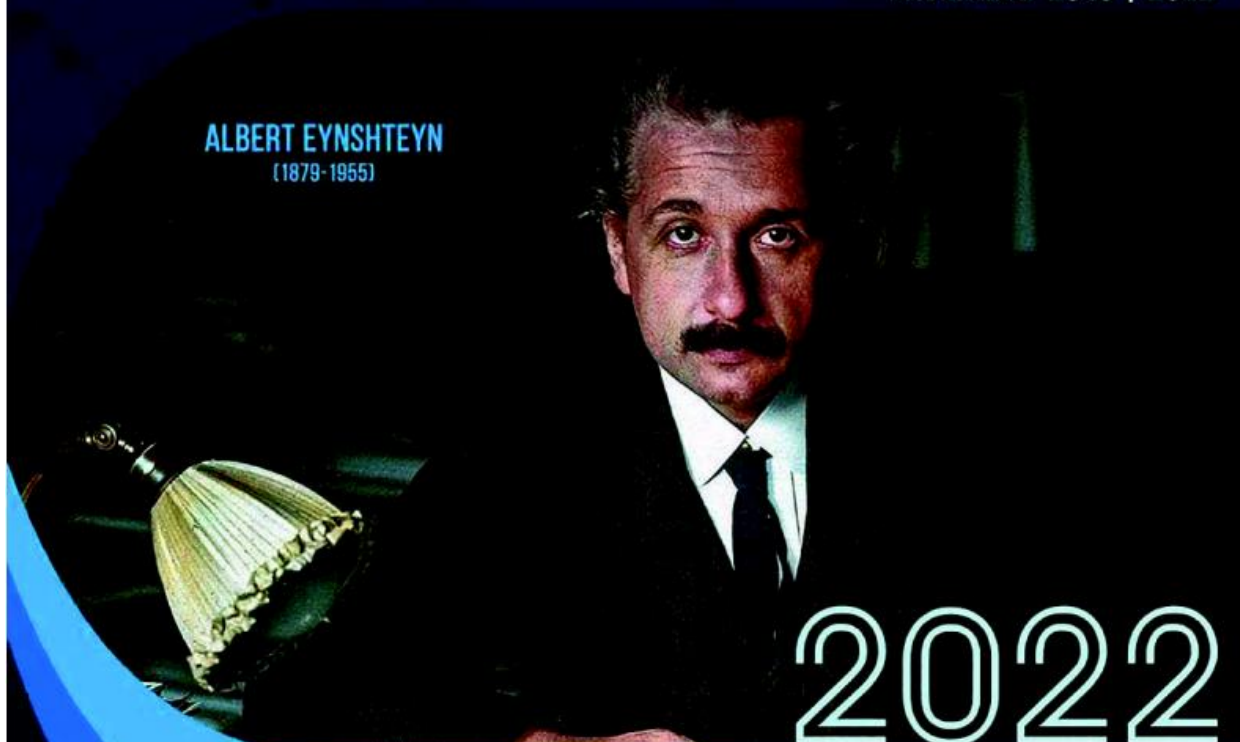
ANJUMAN | КОНФЕРЕНЦИЯ | CONFERENCES

O'ZBEKISTONDA MILLIY TADQIQOTLAR:

DAVRIY ANJUMAN

DAVRIYLIGI: 2018 | 2022

ALBERT EYNSHTEYN
(1879-1955)

2022

YANVAR

№36

CONFERENCES.UZ

Toshkent shahar, Amir
Temur ko'chasi, pr.1, 2-uy.

+998 97 420 88 81

+998 94 404 00 00

www.taqiqot.uz

www.conferences.uz

**ЎЗБЕКИСТОНДА МИЛЛИЙ
ТАДҚИҚОТЛАР: ДАВРИЙ
АНЖУМАНЛАР:
10-ҚИСМ**

**НАЦИОНАЛЬНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ
УЗБЕКИСТАНА: СЕРИЯ
КОНФЕРЕНЦИЙ:
ЧАСТЬ-10**

**NATIONAL RESEARCHES OF
UZBEKISTAN: CONFERENCES
SERIES:
PART-10**

ТОШКЕНТ-2022

ПЕДАГОГИКА ВА ПСИХОЛОГИЯ СОҶАЛАРИДАГИ
ИННОВАЦИЯЛАР

1. Бошманова Шахноза Абдухаким кизи ЎҚУВЧИЛАРДА МУТОЛАА МАДАНИЯТИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ	9
2. Mahmudova Dilfuza Ongarovna ADABIYOT DARSLARINI HAMKORLIKDA O'QITISH TEXNOLOGIYASINI RIVOJLANTIRISH USULLARI.....	12
3. Parpiyeva Saodatxon Ikromovna BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARI UCHUN DARSLARINI SAMARALI TASHKIL ETISHDA – METODIK TAVSIYALAR.....	14
4. Raupova Mehrinigor Haydarovna KVAZIPROFESSIONAL FAOLIYAT SOHASIDAGI ILMIY-AMALIY TADQIQOTLAR	16
5. Saidaxmedova Gulnora Sharipdjanovna UMUMTA'LIM MAKTABLARIDA INGLIZ TILI DARSLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHGA XIZMAT QILADIGAN INTERFAOL METODLAR VA ULARNING AHAMIYATI	18
6. Urunova Maylipashsha Allaberganovna MAKTABDA O'QUVCHILARNI FRANSUZ TILI FANIGA QIZIQISHINI OSHIRISHDA «RUCHKA STOL O'RTASIDA» INNOVATSION TEXNOLOGIYASIDAN FOYDALANISH	20
7. Matnazarova Ozoda Shomurotovna, Tўraeva Zamiра Қуранбоевна БОШЛАНҒИЧ СИНФЛАРДА ТАБИАТШУНОСЛИК ФАНИНИ ЗАМОНАВИЙ ПЕДТЕХНОЛОГИЯЛАР АСОСИДА ЎҚИТИШ.....	21
8. Alibekova Dilafuz PSIXOLOGIYA TARAWINDAGI INNOVATSIYALAR:MEKTEP OQIWSHILARIN KASIPKE BAGDAELAWDIN AYIRIM TAREPLERI HAQQINDA.....	23
9. Ametova Adolat, Atajanova Luiza BOSHLANG'ICH TA'LIMDA DARS SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING O'ZIGA XOS USULLARI	25
10. Atakuziyeva Muazzam Nemadjanovna BOSHLANG'ICH TA'LIM O'QITUVCHISI ZAMONAVIY FAN VA TEXNIKA DARAJALARINI IFODALAY Olishi.....	27
11. Atoyeva Zarifa BOSHLANG'ICH SINFLARDA TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDA QO'LLANADIGAN USULLAR	29
12. Baqoyeva Ma'mura Bahriddinovna O'ZBEKISTON VA XORIJIY MAMLAKATLARDA MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARNI TARBIYALASHDA OILA VA MAKTABGACHA TA'LIMNING O'RNI.....	31
13. Bekchanova Nazokat, Qabulova Manzura, Shermetova Nozokat MATEMATIK TUSHUNCHA VA MATIQIY XULOSALASH.....	33
14. Bekmetova Iroda Karimovna, Ro'zmetova Fazilat O'ktamboyevna, Raxmonova Xurshida Baxtiyorovna BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA O'YIN TA'LIM TEXNOLOGIYASI ASOSIDA REFLEKSIV KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH.....	34
15. Bobomurodova Munira BOSHLANG'ICH TA'LIM DARSLARIDA ILG'OR TA'LIM VOSITALARI.....	36
16. Botirova Feruza Salaydinovna BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARNI INTELLEKTUAL RIVOJLANTIRISHDA INNOVASION YONDASHUV	38
17. Egamberdiyeva Muqaddas, Aminova Ilmira MATEMATIKANING O'QITISHNING INNOVATSION VOSITALARI	40

KVAZIPROFESSIONAL FAOLIYAT SOHASIDAGI ILMIY-AMALIY TADQIQOTLAR

Raupova Mehrinigor Haydarovna
Buxoro davlat universiteti o'qituvchisi
Telefon:+998(97) 308 35 88
m.h.raupova94@mail.ru

Annotatsiya. Maqolada kvaziprofessional faoliyatning mohiyati, mazmuni haqida so'z boradi. Buxoro davlat universiteti Biologiya kafedrasida qoshida tashkil etilgan “Kvaziprofessional faoliyat” to'garak asosida olib borilayotgan ilmiy-amaliy faoliyat va uning yutuqlari to'g'risida ma'lumot berilgan.

Kalit so'zlar. Kvaziprofessional faoliyat, loyihalash va rolli o'yinlar usuli, kommunikativ nutq, psixologik yondashuv.

Bo'lajak mutaxassislarni kasbiy pedagogik faoliyatga tayyorlashning ustuvor yo'nalishlaridan biri-barcha kompetensiyalarni o'zida mujassamlashtirgan raqobatbardosh kadr sifatida shakllantirishdan iborat. Bilim mutaxassisni o'z-o'zidan kasbiy faoliyatga tayyorlash, ta'lim jarayoni maqsad, vazifalarini belgilash, o'z faoliyatini loyihalashtirish, mavzu bo'yicha tadqiqot ishlarini yo'lga qo'yish, ijodiy fikrlash vakutilgan natijaga erishish uchun xizmat qilmaydi. Bilimlar hajmini orttirish bilan bog'liq tashkil etilgan o'quv jarayoni bo'lajak mutaxassisning mustaqil kasbiy faoliyatini rejalashtirish va tashkil etish uchun yetarli emas. Mazkur kamchiliklar bo'lajak biologiya o'qituvchilarining o'z kasbiy faoliyatini to'g'ri yo'lga qo'yish, rivojlantirishda qiyinchiliklarni yuzaga keltiradi. Shu nuqtayi nazardan bo'lajak biologiya o'qituvchilarini kasbiy faoliyatga tayyorlashda o'z faoliyatini to'g'ri tashkil etish, loyihalash, maqsad va vazifalarni mustaqil belgilash, ta'lim jarayonini boshqarish bilan bog'liq qarorlarni ishlab chiqish va qabul qilish qobiliyatiga ega bo'lishni taqozo etadi. [4]

Kvaziprofessional faoliyat- bu bo'lajak o'qituvchining kasbiy-professional muhitga o'tishidagi oraliq boshqich. Ya'ni talaba o'qituvchi lavozimida ish boshlaganda duch kelishi mumkin bo'lgan muammolarni oldini olish uchun zarur bo'lgan faoliyatdir. Ish jarayonida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolarga darsni sifatli tashkil qilolmaslik, kommunikativ nutqning shakllanmaganligi, o'z fikrini tinglovchiga yetkazib berolmasligi va hokazo. Bu holatlarga yuzaga kelganda o'qituvchi sifatida faoliyat olib bormoqchi bo'lgan bo'lajak mutaxassis ham o'zini, ham o'quvchilarini hurmatini yo'qotadi, unib kelayotgan yosh avlodga yetuk shaxs sifatida ta'lim-tarbiya berolmaydi. Bu esa o'z navbatida jamiyatda ilmning sayozlashuviga va o'z sohasini tushunmaydigan kadrlarni ko'payishiga olib keladi. Dars jarayonlari shu muammolarga duch kelmaslik uchun bo'lajak mutaxassisning kvaziprofessional faoliyati takomillashgan bo'lishi zarur.

Buxoro davlat universiteti Biologiya kafedrasida qoshida tashkil etilgan “Kvaziprofessional faoliyat” to'garagi bo'lajak biologiya fani o'qituvchilari o'z professional faoliyatlarida yuqorida keltirilgan holatlarga duch kelmasliklari uchun tashkil qilingan. To'garak rus va o'zbek tillarida olib boriladi. To'garak a'zolari asosan birinchi, ikkinchi kurs talabalaridir.

To'garak faoliyatini talabalarga psixologik yondashuv asosida boshladi. Chunki muallifning fikriga ko'ra inson o'zini shaxs sifatida tanimasa u o'zining kelajagini qurolmaydi. Shuning uchun talabalarni o'zlarini psixologik anglash o'rgatilgan holda, oldilarida turgan o'quvchilarini ham tushunishlari o'rgatib borilmoqda. “Shaxsning tashqi ko'rinishi, yozuvi bilan xarakterni aniqlash”, “Ong osti va uning mo'jizalari”, “Do'stlik”, “Oila”, “Ota-ona va farzandlar o'rtasidagi munosabat”, “O'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi munosabat”, “Bolalikda olingan psixologik jarohatlarning ta'siri va ularni bartaraf etish usullari” kabi mavzularga davra suhbatlari tashkil qilinmoqda. Bu suhbatlar orqali talabalarni qiynab kelayotgan holatlar o'z yechimini topmoqda.

Suhbat jarayonida ularning kommunikativ nutqini shakllantirish uchun to'garak a'zolariga har kuni o'zlari qiziqqan fan doirasida bir mavzuni o'rganib kelib dars o'tib berish topshirig'i berilgan. Buning uchun yuqoridagi psixologik mavzular bilan birgalikda o'tilgan “Dars jarayoni va uni sifatli tashkil etish”, “O'qituvchi etikasi va estetikasi”, “So'zlashuv madaniyati”, “Yangi pedagogik texnologiya va vositalar”, “Jamoada oldida o'zini tutish san'ati” kabi mashg'ulotlar asosida o'rgangan bilimlariga yondashgan holda darslar tashkil qilishmoqda. Ularning olib borgan darslari asosida talabalarga dasr tahlili ham o'rgatib borilmoqda. To'garak a'zolaridan Abduganiyev Saidabbosxon tarix fanidan “Османская династия и их культура”, Adizov Rahimqulihon kimyo

fanidan “Atom tuzilishi. Elektron konfiguratsiya”, Nurboyev Solohiddin botanika fanidan “Gul va uning tuzilishi”, Zagirova Karina sitologiya fanidan “Клеточное ядро”, Talmaxonova Uljan Zoologiya fanidan “Инфузория туфелька-строение, размножение, питание ” mavzularidan qiziqarli darslar o'tkazishdi.

To'garakning keyingi rejaları: Buxoro shahrida joylashgan maktablar bilan shartnoma asosida talabalarimiz dars o'tib berishadi. Bundan ko'zlangan maqsadimiz shundaki, bo'lajak o'qituvchilar o'z sohalarini tushuntirib beradigan, qiziqarli va sifatli dars tashkil qiladigan, ravon nutq egasi, jamoa oldida qo'rquvga tushmasliklari va eng asosiysi yetuk bilimga ega kadrlar tayyorlashga o'zlarining munosib hissalarini qo'shadigan mutaxassis bo'lishlariga erishishdir. Bundan tashqari bo'lajak o'qituvchilarni o'z kasblarini yaxshi ko'radigan, mutaxassisliklarini chuqur o'zlashtirishgan shaxs sifatida tarbiyalashdir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Толипова Ж.О. Биологияни ўқитишда педагогик технологиялар. Педагогика олий ўқув юртлари 5140400-Биология ва инсон ҳаётий фаолияти муҳофазаси мутахассислиги талабалари учун дарслик. Тошкент, 2007, 164 б.
2. Даутова, О.Б. Профессиональная компетентность педагога-воспитателя. -Санкт-Петербург: Изд-во РГПУ им. А. И. Герцена, 2005-С. 8-20.
3. Вербицкий, А.А. Компетентностный подход и теория контекстного обучения.-Материалы к четвертому заседанию “РОССИЯ в Болонском процессе: проблемы, задачи, перспективы” методологического семинара-М.: Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 2004. С. 5.
4. Раупова, М. (2021). Bo'lajak biologiya o'qituvchisi kvazi-professional faoliyatini loyihalash usullari. Центр научных публикаций (buxdu.Uz), 1(1). извлечено от https://journal.buxdu.uz/index.php/journals_buxdu/article/view/27.